

به نام پروردگار

استاندارد حسابداری ۳۷ ایران
استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۷
ابزارهای مالی: افشا

دکتر محسن غلامرضایی

دلایل انتشار استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۷

□ **پیچیدگی** های موجود در استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۹- ابزارهای مالی؛

□ **حجیم بودن** استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۹.

➤ **نتیجه:** تدوین استانداردی مجزا (IFRS 7) برای الزامات مربوط به افشای ابزارهای مالی.

□ **پرسش:** آیا استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۷ صرفاً برای مؤسسات مالی کاربرد دارد؟

▪ پاسخ: خیر؛ الزامات این استاندارد در خصوص **کلیه واحدهای تجاری که از ابزارهای مالی استفاده می کنند** کاربرد دارد؛ حتی در صورتی که واحد تجاری صرفاً دارای دریافتی های تجاری و پرداختی های تجاری باشد.

تاریخچه

این استاندارد برای نخستین بار در سال ۲۰۰۵ میلادی منتشر شد و جایگزین استاندارد قدیمی **IAS 30** با عنوان «موارد افشا در صورت های مالی بانکها و مؤسسات مالی مشابه» گردید. در حالی که **IAS 30** صرفاً در مورد بانکها و مؤسسات مالی کاربرد داشت، الزامات **IFRS 7** درباره کلیه واحدهای تجاری کاربرد دارد (به عنوان مثال، حتی در صورتی که واحد تجاری یک شرکت بازرگانی باشد که از حجم انبوهی از دریافتی های تجاری برخوردار است، باز هم آشنایی با الزامات **IFRS 7** برای کارکنان آن الزامی است تا بدانند که چه مواردی را باید در یادداشتها افشا نمایند).

ابزارهای مستثنی از دامنه بکارگیری **IFRS 7**:

واحدهای تجاری فرعی (طبق **IFRS 10** صورتهای مالی تلفیقی)، مشارکتهای خاص و شرکتهای وابسته (طبق **IAS 28** سرمایه گذاری در شرکتهای وابسته و مشارکتهای خاص)؛

قراردادهای بیمه؛

طرحهای مزایای کارکنان (طبق **IAS 19** مزایای کارکنان)؛

پرداختهای مبتنی بر سهام (طبق **IFRS 2** پرداختهای مبتنی بر سهام)؛ و

ابزارهای مالکانه منطبق با الزامات **IAS 32** (در اینجا، منظور ابزارهای مالکانه منتشر شده توسط واحد تجاری است که مستثنی از الزامات **IFRS 7** می باشند و نه ابزارهای مالکانه ای که واحد تجاری در سایر واحدهای تجاری دارد، زیرا این ابزارها به منزله داراییهای مالی واحد تجاری هستند).

افشای الزامی طبق IFRS 7

طبق IFRS 7 افشاها باید در دو حوزه اصلی انجام شود:

۱. میزان اهمیت و جایگاه ابزارهای مالی؛ و

۲. ماهیت و میزان ریسک-های ناشی از ابزارهای مالی و نحوه مدیریت آنها.

استاندارد بین‌المللی گزارشگری مالی ۷-
ابزارهای مالی: افشا

هدف: تجویز افشاهای مربوط به

میزان اهمیت ابزارهای مالی

ماهیت ریسک‌ها + مدیریت
ریسک

۱- میزان اهمیت و جایگاه ابزارهای مالی

با استناد به این افشاهای می توان از نقش و جایگاهی که ابزارهای مالی در **وضعیت و عملکرد مالی** واحد تجاری ایفا می کنند، آگاهی یافت. می توان این افشاهای را در قالب گروه های زیر تقسیم بندی نمود:

۱- افشاهای مربوط به صورت وضعیت مالی:

- ✓ **مبالغ دفتری ابزارهای مالی** در دسته بندیهای مختلف؛
- ✓ **داراییهای مالی** یا **بدهیهای مالی** اندازه گیری شده به ارزش منصفانه از طریق سود یا زیان (FVTPL)؛
- ✓ **سرمایه گذارهای انجام شده در ابزارهای مالکانه** تعیین شده به ارزش منصفانه از طریق سایر اقلام سود و زیان جامع (FVOCI)؛
- ✓ **موارد تجدید طبقه بندی؛**
- ✓ **موارد تهاثر داراییهای مالی و بدهیهای مالی؛**
- ✓ **تضمین ها؛**
- ✓ **حساب ذخیره بابت زیانهای اعتباری؛**
- ✓ **ابزارهای مالی ترکیبی حاوی مشتقه های ضمنی چندگانه؛**
- ✓ **موارد ناتوانی و قصور در بازپرداخت بدهی.**

۱- میزان اهمیت و جایگاه ابزارهای مالی - ادامه

۲- افشاهای مربوط به صورت سود و زیان جامع:

✓ سود خالص یا زیان خالص مربوط به هر یک از دسته بندیهای مختلف ابزارهای مالی؛

✓ جمع کل درآمد بهره و جمع کل هزینه بهره؛

✓ درآمد و هزینه کارمزد؛

✓ تجزیه و تحلیل سود و زیان در صورت سود و زیان جامع ناشی از قطع شناخت از داراییهای مالی به بهای تمام شده مستهلک شده؛

۳- سایر موارد افشا:

✓ رویه های حسابداری؛

✓ افشاهای مربوط به حسابداری مصون سازی (راهبردهای مدیریت ریسک، آثار ناشی از مصون سازی و ...)

✓ ارزش منصفانه (نحوه تعیین ارزش منصفانه، ارزش منصفانه داراییهای مالی و بدهیهای مالی، ارائه توضیحات برای مواردی که نمی توان ارزش منصفانه را به طور قابل اتکا تعیین نمود).

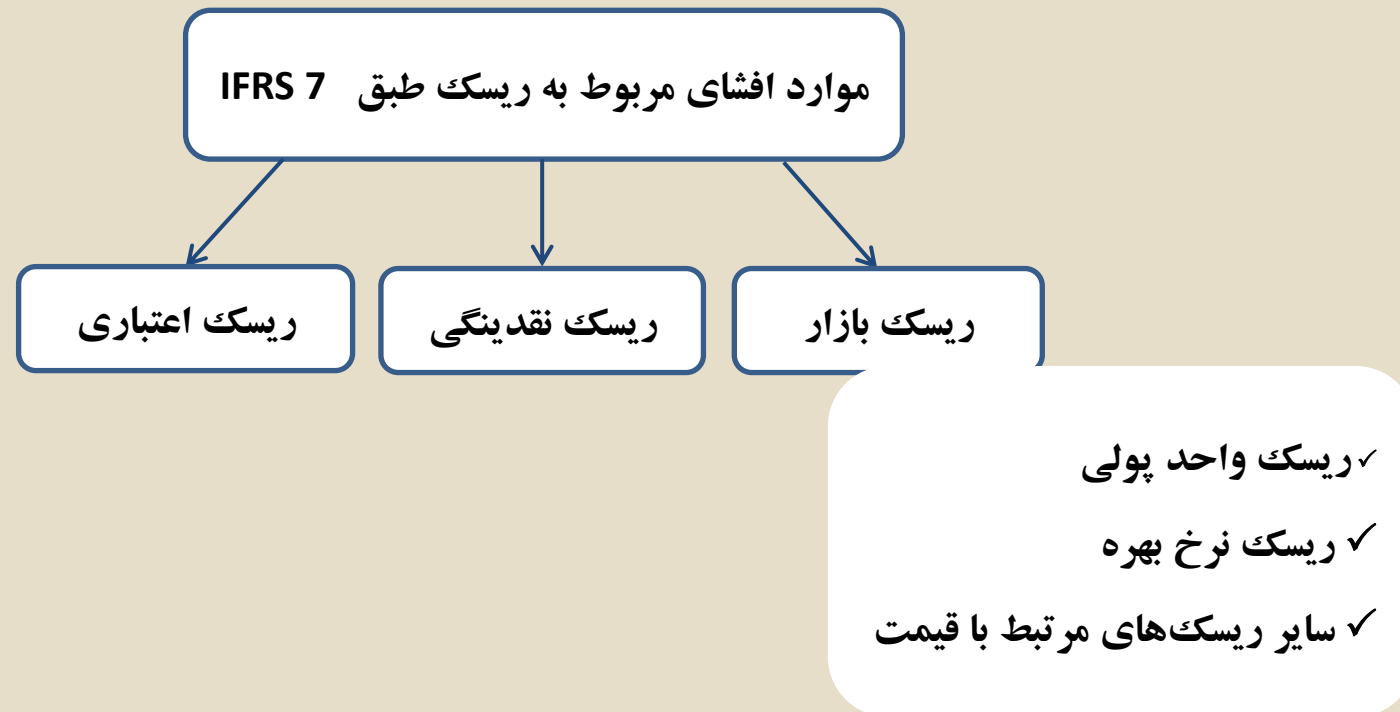
■ اغلب اطلاعات فهرست شده فوق باید به صورت تفکیک شده و برای دسته بندیهای مختلف ابزارهای مالی ارائه شود.

۲- ماهیت و میزان ریسکهای ناشی از ابزارهای مالی

با توجه به اینکه در این بخش باید تجزیه و تحلیل بیشتری در خصوص ریسکها و به ویژه ریسک بازار انجام شود، انجام این بخش از افشاهای ابزارهای مالی، نیازمند صرف تلاش و کوشش بسیار است.

طبق الزامات استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۷، در خصوص سه ریسک اعتباری، نقدینگی و بازار، انجام افشاهای کیفی و کمی الزامی است.

۲- ماهیت و میزان ریسکهای ناشی از ابزارهای مالی – ادامه

□ در خصوص هر یک از انواع ریسکهای ذکر شده، این موارد باید افشا شود:

▪ افشاهای کیفی:

✓ در این بخش معمولاً شرحی از چگونگی در معرض ریسک قرار گرفتن واحد تجاری، نحوه شکل گیری ریسکها و نحوه مدیریت ریسکها توسط واحد تجاری ارائه می شود.

▪ افشاهای کمی:

در این بخش باید خلاصه ای از داده های کمی (ارقام) مربوط به ریسکهایی که واحد تجاری در معرض آنها قرار دارد ارائه شود. طبق الزامات IFRS 7 باید برای هر یک از انواع ریسکها، اطلاعات کمی دقیقی افشا شود. همچنین باید اطلاعاتی در مورد کانون تمرکز و تجمع ریسکها نیز ارائه شود.

سایر موارد افشا

سایر موارد افشا:

- علاوه بر این دو گروه مهم از افشاهایی که باید طبق الزامات IFRS 7 درباره ابزارهای مالی انجام شود (اهمیت و ماهیت ریسک ابزارهای مالی)، ارائه اطلاعات لازم درباره این موارد نیز ضروری است:
- ✓ موارد نقل و انتقال داراییهای مالی؛ و
- ✓ اطلاعات ضروری درباره بکارگیری اولیه IFRS 9 توسط واحد تجاری.

افشا در یادداشتها

۴۰.۱- مدیریت سرمایه

گروه سرمایه خود را مدیریت می کند تا اطمینان یابد واحدهای تجاری گروه در حین **حداکثر نمودن بازده ذینفعان از طریق بهینه سازی تعادل بدهی و سرمایه**، قادر به تداوم فعالیت خواهند بود. استراتژی کلی گروه از سال ۱۳۹۵ بدون تغییر باقی مانده است. **ساختار سرمایه گروه از خالص بدهی** (استقراضها به شرح یادداشت-های ۳۲، ۳۳ و ۳۴ که با مانده های نقد و بانک تهاتر شده است) و **سرمایه گروه** (شامل سهام سرمایه منتشر شده، اندوخته ها، سود انباشته و منافع فاقد حق کنترل به شرح یادداشت های ۲۸ الی ۳۱) تشکیل می شود. گروه در معرض هیچ گونه الزامات سرمایه تحمیل شده از خارج از گروه نمی باشد. کمیته مدیریت ریسک گروه ساختار سرمایه **گروه را هر شش ماه یکبار بررسی** می کند. به عنوان بخشی از این بررسی، کمیته هزینه سرمایه و ریسک های مرتبط با هر طبقه از سرمایه را مد نظر قرار می دهد. گروه **یک نسبت اهرمی هدف به میزان ۲۰٪ - ۲۵٪** دارد که به عنوان نسبت خالص بدهی به سرمایه تعیین شده است. نسبت اهرمی در ۲۹ اسفند ۱۳۹۶ با نرخ ۲۱/۱۵٪ (به شرح ذیل) زیر محدوده هدف بوده است و به یک سطح معمول تر ۲۳٪ پس از پایان دوره گزارشگری بازگشته است.

۴۰.۱.۱- نسبت اهرمی

نسبت اهرمی در پایان دوره گزارشگری به شرح زیر است:

۱۳۹۵/۱۲/۲۹	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	
هزار ریال	هزار ریال	
۵۱,۴۸۶	۵۰,۸۸۱	بدهی (۱)
		مانده های نقد و بانک (شامل مانده های نقد و بانک در مجموعه واحد نگهداری شده برای فروش)
(۲۰,۲۷۸)	(۲۴,۲۷۱)	خالص بدهی
۳۱,۲۰۸	۲۶,۶۱۰	حقوق مالکانه (۲)
۱۶۸,۳۳۴	۱۷۴,۹۷۶	نسبت خالص بدهی به حقوق مالکانه
٪۱۸/۵۴	٪۱۵/۲۱	

افشا در یادداشتها – ادامه

۴۰.۲- طبقه‌های ابزارهای مالی

۱۳۹۵/۱۲/۲۹	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	
هزار ریال	هزار ریال	
		دارایی‌های مالی
۲۰,۲۷۸	۲۴,۲۷۱	مانده‌های نقد و بانک (شامل مانده‌های نقد و بانک در مجموعه واحد نگهداری شده برای فروش)
۱۷,۷۳۷	۲۴,۲۵۴	وام‌ها و دریافتی‌ها (شامل مانده دریافتی‌های تجاری و سایر دریافتی‌ها)
		دارایی‌های مالی شناسایی شده به ارزش منصفانه از طریق سود یا زیان
۱,۶۳۹	۱,۵۳۹	سرمایه‌گذاری در سهام با هدف تجاری
۵۳۹	۵۲۸	ابزارهای مشتقه اختصاص یافته به حسابداری مصون‌سازی
		دارایی‌های مالی شناسایی شده به ارزش منصفانه از طریق سود یا زیان جامع
۴,۰۱۵	۵,۹۰۵	سرمایه‌گذاری در سهام با هدف غیرتجاری
		بدهی‌های مالی
۷۱,۹۰۸	۵۴,۹۱۹	حساب‌های پرداختی تجاری و سایر حساب‌های پرداختی
		ارزش منصفانه از طریق سود و زیان دوره
-	۹۲	ابزارهای مشتقه اختصاص یافته به حسابداری مصون‌سازی
۱۸	۲۴	بدهی اجاره تأمین مالی
-	۷۵	مابه‌ازای احتمالی برای ترکیب تجاری

صورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار

۴۴- مدیریت سرمایه و ریسک‌ها

۴۴-۱- مدیریت سرمایه

شرکت سرمایه خود را مدیریت می‌کند تا اطمینان حاصل کند در حین حداکثر کردن بازده ذینفعان از طریق بهینه‌سازی تعادل بدهی و سرمایه، قادر به تداوم فعالیت خواهد بود. ساختار سرمایه شرکت از خالص بدهی و حقوق مالکانه تشکیل می‌شود. استراتژی کلی شرکت از سال ۱۳۸۱ بدون تغییر باقی مانده است و شرکت در معرض هیچگونه الزامات سرمایه تحمیل شده از خارج از شرکت نیست.

کمیته مدیریت ریسک شرکت، ساختار سرمایه شرکت را شش ماه یکبار بررسی می‌کند به عنوان بخشی از این بررسی، کمیته، هزینه سرمایه و ریسک‌های مرتبط یا هر طبقه از سرمایه را مدنظر قرار می‌دهد. شرکت یک نسبت اهرمی هدف به میزان ۲۰٪-۲۵٪ دارد که به عنوان نسبت خالص بدهی به سرمایه تعیین شده است. نسبت اهرمی در ۱۳۸۲/۱۲/۲۹ با نرخ ... درصد زیر محدوده هدف بوده و به یک سطح معمول‌تر ... درصد، پس از پایان سال بازگشته است.

۴۴-۱-۱- نسبت اهرمی

نسبت اهرمی در پایان سال به شرح زیر است:

۱۳۸۱/۱۲/۲۹	۱۳۸۲/۱۲/۲۹
میلون ریال	میلون ریال
.....
(.....)	(.....)
.....
.....
.....

جمع بدهی‌ها
موجودی نقد
خالص بدهی
حقوق مالکانه

نسبت خالص بدهی به حقوق مالکانه (درصد)

۴۴-۲- اهداف مدیریت ریسک مالی

کمیته ریسک شرکت، خدماتی برای دسترسی هماهنگ به بازارهای مالی داخلی و بین‌المللی و نظارت و مدیریت ریسک‌های مالی مربوط به عملیات شرکت از طریق گزارش‌های ریسک داخلی که آسیب‌پذیری را بر حسب درجه و اندازه ریسک‌ها تجزیه و تحلیل می‌کند، ارائه می‌کند این ریسک‌ها شامل ریسک بازار (شامل ریسک نرخ ارز و سایر ریسک‌های قیمت)، ریسک اعتباری و ریسک نقدینگی می‌باشد. کمیته ریسک شرکت که بر ریسک‌ها و سیاست‌های اجرا شده نظارت می‌کند تا آسیب‌پذیری از ریسک‌ها را کاهش دهد، به صورت فصلی به هیأت مدیره گزارش می‌دهد. شرکت به دنبال حداقل کردن اثرات این ریسک‌ها از طریق ... است. رعایت سیاست‌ها و محدودیت‌های آسیب‌پذیری، توسط حسابرسان داخلی به طور مستمر بررسی می‌شود.

نمونه یادداشت ریسک اعتباری

□ ریسک اعتباری

نوعی ریسک است که به موجب آن **در یک ابزار مالی**، یکی از طرفین به دلیل عدم ایفای تعهد توسط طرف دیگر، متحمل زیان مالی می‌گردد.

به منظور کاهش سطح ریسک اعتباری، سیاست‌ها و رویه‌های زیر توسط گروه برقرار گردیده است:

تدوین **یک خط مشی مشخص** در خصوص ریسک اعتباری گروه که به موجب آن نحوه ارزیابی و تعیین اجزای تشکیل دهنده ریسک اعتباری در گروه مشخص می‌شود.

تبیین محدودیت‌های ریسکی در خصوص هر یک از طرفین قرارداد یا گروه‌های مختلف طرف قرارداد، قسمت‌های جغرافیایی و بخش‌های مختلف صنعت به صورت خالص.

محدود نمودن سطح ریسک اعتباری از طریق انعقاد توافقات تهاثر جامع با طرف مقابل در قراردادهایی که به موجب آنها حجم معاملات قابل ملاحظه است.

مشخص نمودن زمان مناسب برای اخذ وثایق و تضمین‌ها با توجه به دستورالعمل‌های موجود.

... ✓

نمونه یادداشت ریسک اعتباری – ادامه

ریسک اعتباری:

تجزیه و تحلیل سنی داراییهای مالی

بیش از پنج سال میلیون ریال	دو تا پنج سال میلیون ریال	یک تا دو سال میلیون ریال	کمتر از یک سال میلیون ریال	۲۹ اسفند ۱۳۸۸
۱,۸۸۸	۷۷۱	۷۳۵	۶,۱۳۷	وامها
۵۱۶	—	۱۲۱	۳۹۵	مطالبات تجاری و غیر تجاری
۸۱۵	۴۲۵	۲۷۸	۵۲۵	اجاره های دریافتنی
۳,۲۱۹	۱,۱۹۶	۱,۱۳۴	۷,۰۵۷	جمع کل

بیش از پنج سال میلیون ریال	دو تا پنج سال میلیون ریال	یک تا دو سال میلیون ریال	کمتر از یک سال میلیون ریال	۲۹ اسفند ۱۳۸۷
۱۴۷	—	—	۱۴۷	وامها
۴۲۸	—	۸۵	۳۴۳	مطالبات تجاری و غیر تجاری
۶۴۴	۹	۲۱۸	۴۱۷	اجاره های دریافتنی
۱,۲۱۹	۹	۳۰۳	۹۰۷	جمع کل

نمونه یادداشت ریسک اعتباری – ادامه

ریسک اعتباری:

تجزیه و تحلیل سنی داراییهای مالی سررسید گذشته اما کاهش ارزش نیافته

جمع کل سررسید گذشته اما کاهش ارزش نیافته میلیون ریال	۶۱ تا ۹۰ روز میلیون ریال	۳۱ تا ۶۰ روز میلیون ریال	کمتر از ۳۰ روز میلیون ریال	۲۹ اسفند ۱۳۷۷ وامها
۲۹۲۵	۱۱۲۵	۱۰۵۰	۷۵۰	مطالبات تجاری و غیر تجاری
۲۱۱	۲۵	۱۰۱	۸۵	اجاره های دریافتنی
۵۰۵	۲۰۵	۱۷۵	۱۲۵	جمع کل
۳۶۴۱	۱۳۵۵	۱۳۲۶	۹۶۰	

نمونه یادداشت ریسک اعتباری – ادامه

□ نمونه ای از افشاهای کمی مربوط به ریسک اعتباری حساب دریافتنیهای تجاری

تجزیه و تحلیل سررسید دریافتنیهای تجاری					بخش
مجموع	< ۹۰ روز	< ۶۰ روز	< ۳۰ روز	جاری	
مشتریان عمده					
	۰۰/۱۵٪	۰۰/۶٪	۵۰/۱٪	۰۵/۰٪	نرخ زیان اعتباری مورد انتظار
۵۸۸۲۰	۴۸۰	۱۲۴۰	۳۷۰۰	۵۳۴۰۰	ناخالص مبلغ دفتری برآوردی در معرض نکول
۸۴۴	۷۲	۷۴	۵۶	۲۷	چرخه عمر زیان اعتباری مورد انتظار (ECL)
مشتریان خرد					
	۰۰/۲۰٪	۰۰/۹٪	۵۰/۳٪	۱۵/۰٪	نرخ زیان اعتباری مورد انتظار
۷۲۹۰۰	۱۵۰۰	۲۷۰۰	۵۹۰۰	۶۲۸۰۰	ناخالص مبلغ دفتری برآوردی در معرض نکول
۸۴۴	۳۰۰	۲۴۳	۲۰۷	۹۴	چرخه عمر زیان اعتباری مورد انتظار (ECL)

صورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار

۴-۲۰- مدت زمان دریاقتی‌هایی که معوق هستند ولی کاهش ارزش نداشته‌اند:

۱۳۰۱	۱۳۰۲	
میلیون ریال	میلیون ریال	
.....	روز
.....	روز
.....	جمع
.....	میانگین مدت زمان (روز)

این دریاقتی‌های تجاری شامل میالغی است که در پایان دوره گزارشگری معوق هستند ولی به دلیل عدم تغییر قابل ملاحظه در کیفیت اعتباری، برای آنها ذخیره شناسایی نشده و این میالغ هنوز قابل دریاقت هستند.

۵-۲۰- گردش حساب کاهش ارزش دریاقتی‌ها به شرح زیر است:

۱۳۰۱	۱۳۰۲	
میلیون ریال	میلیون ریال	
.....	مانده در ابتدای سال
.....	زیان‌های کاهش ارزش دریاقتی‌ها
(.....)	(.....)	حذف شده طی سال به عنوان غیر قابل وصول
(.....)	(.....)	بازیاقت شده طی سال
(.....)	(.....)	برگشت زیان‌های کاهش ارزش
.....	مانده در پایان سال

۶-۲۰- در تعیین قابلیت بازیاقت دریاقتی‌های تجاری، هرگونه تغییر در کیفیت اعتباری دریاقتی‌های تجاری از زمان ایجاد تا پایان دوره گزارشگری مد نظر قرار می‌گیرد.

۷-۲۰- کاهش ارزش شامل دریاقتی‌های تجاری است که به صورت چنانگانه به مبلغ ... ریال (سال قبل - ریال) کاهش ارزش یافته‌اند و مربوط به شرکت‌هایی هستند که در مرحله انحلال قرار دارند. کاهش ارزش شناسایی شده نشان‌دهنده تفاوت بین مبلغ دفتری این دریاقتی‌های تجاری و ارزش فعلی عواید مورد انتظار از انحلال است. برای این دسته از دریاقتی‌ها وثیقه دریاقت نشده است.

صورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار

۴۴-۶- مدیریت ریسک اعتباری

ریسک اعتباری به ریسکی اشاره دارد که طرف قرارداد در ایفای تعهدات قراردادی خود ناتوان باشد که منجر به زیان مالی برای شرکت شود. شرکت سیاستی مبنی بر معامله تنها با طرف‌های قرارداد معتبر و اخذ وثیقه کافی، در موارد مقتضی، را اتخاذ کرده است، تا ریسک اعتباری ناشی از ناتوانی در ایفای تعهدات توسط مشتریان را کاهش دهد. شرکت تنها با شرکت‌هایی معامله می‌کند که رتبه اعتباری بالایی داشته باشند. شرکت با استفاده از اطلاعات مالی عمومی و سوابق معاملاتی خود، مشتریان عمده خود را رتبه‌بندی اعتباری می‌کند. آسیب‌پذیری شرکت و رتبه‌بندی اعتباری طرف قراردادهای آن، به طور مستمر نظارت شده و ارزش کل معاملات با طرف قراردادهای تایید شده گسترش می‌یابد. آسیب‌پذیری اعتباری از طریق محدودیت‌های طرف قرارداد که به طور سالانه توسط کمیته مدیریت ریسک بررسی و تایید می‌شود، کنترل می‌شود. دریافتی‌های تجاری شامل تعداد زیادی از مشتریان است که در بین صنایع متنوع و مناطق جغرافیایی گسترده شده است. ارزیابی اعتباری مستمر بر اساس وضعیت مالی حساب‌های دریافتی انجام می‌شود. همچنین شرکت هیچگونه وثیقه یا سایر روش‌های افزایش اعتبار به منظور پوشش ریسک‌های اعتباری مرتبط با دارایی‌های مالی خود نگهداری نمی‌کند.

به غیر از شرکت، بزرگترین مشتری شرکت، شرکت آسیب‌پذیری ریسک اعتباری بااهمیتی نسبت به هیچ یک از طرف‌های قرارداد ندارد. تمرکز ریسک اعتباری مرتبط با شرکت الف از ۲۰ درصد ناخالص دارایی‌های پولی، در هر زمانی در طول سال، تجاوز نمی‌کند. تمرکز ریسک اعتباری مرتبط با سایر طرف‌های قرارداد از ۵ درصد ناخالص دارایی‌های پولی، در هر زمانی در طول سال، تجاوز نمی‌کند.

نام مشتری	میزان کل مطالبات	میزان مطالبات سررسید شده	ذخیره کاهش ارزش
.....	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
.....
.....
جمع

ریسک نقدینگی

ریسک نقدینگی با میزان بدهیهای مالی واحد تجاری در ارتباط است و به نحوی در نقطه مقابل ریسک اعتباری قرار دارد. به موجب این ریسک، واحد تجاری نمی تواند تعهدات مرتبط با بدهیهای مالی خود از محل جریانهای نقدی یا دارایی مالی دیگر را ایفا نماید. واحد تجاری باید در خصوص ریسک نقدینگی این موارد را افشا نماید:

تجزیه و تحلیل سررسید بدهیهای مالی همراه با سررسیدهای باقیمانده طبق قرارداد (به صورت جداگانه برای ابزارهای مالی مشتقه و غیرمشتقه)؛

نحوه مدیریت ریسک نقدینگی.

سررسیدهای باقیمانده از بدهیهای مالی				سرفصل
مجموع	> ۵ سال	۱-۵ سال	> ۱ سال	
۷۶۰۰	۱۲۰۰	۲۵۷۰	۴۸۳۰	وامهای بانکی
۳۴۸۰۰	.	۱۶۰۰	۳۳۲۰۰	پرداختیهای تجاری
۱۵۲۷۰	۲۹۰۰	۳۶۷۰	۸۷۰۰	بدهیهای مالی مشتقه
۳۳۰۰	.	۸۰۰	۲۵۰۰	سایر بدهیهای مالی
۶۰۹۷۰	۴۱۰۰	۸۶۴۰	۴۸۲۳۰	مجموع

نمونه یادداشت ریسک نقدینگی

۴۰.۱۰- مدیریت ریسک نقدینگی

مسئولیت نهایی مربوط به ریسک نقدینگی بر عهده هیئت مدیره است. هیئت مدیره یک چارچوب ریسک نقدینگی مناسب برای مدیریت ریسک کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت تأمین وجوه و الزامات مدیریت نقدینگی تعیین می کند. گروه ریسک نقدینگی را از طریق نگهداری اندوخته کافی، تسهیلات بانکی و اندوخته تسهیلات استقراض از طریق نظارت مستمر بر جریان های نقدی پیش-بینی شده و واقعی و از طریق تطبیق مقاطع سررسید دارایی ها و بدهی های مالی مدیریت می کند. جزئیات مربوط به تسهیلات استفاده نشده اضافی که گروه از آن به عنوان وسیله ای برای کاهش بیشتر ریسک نقدینگی استفاده می کند در یادداشت ۴۰.۱۰.۲ ذکر شده است.

۴۰.۱۰.۱- جدول ریسک نقدینگی و ریسک نرخ بهره

در جدول بعد شرحی از جزئیات سررسید قراردادی باقیمانده گروه مربوط به بدهی های مالی غیرمشتقه با دوره های پرداخت توافق شده ارائه شده است. این جدول بر اساس جریان های نقدی تنزیل نشده بدهی های مالی و با در نظر گرفتن نزدیک ترین تاریخی که گروه در آن تاریخ ملزم به پرداخت است تهیه شده است. جدول مزبور دربرگیرنده هر دو جریان نقدی بهره و اصل می باشد. مبلغ تنزیل نشده تا آنجا که جریان های بهره نرخ های شناور است، از منحنی های نرخ بهره در پایان دوره گزارشگری اخذ می شود. سررسید قراردادی مبتنی بر نزدیک ترین تاریخی است که گروه در آن تاریخ ملزم به پرداخت است.

نمونه یادداشت ریسک نقدینگی – ادامه

در ۲۹ اسفند ۱۳۹۸					
بیش از ۵ سال	بین ۲ تا ۵ سال	بین ۱ تا ۲ سال	بین ۳ ماه تا ۱ سال	کمتر از سه ماه	
۴۸,۰۵۰	۷۱,۴۵۷	۳۵,۰۰۲	۱۱,۳۸۴	۴,۱۱۲	تسهیلات مالی (غیر از اجاره)
۲,۰۶۳	۵,۷۱۹	۲,۵۷۳	۳,۱۱۰	۷۳۹	بدهی اجاره تأمین مالی
-	-	-	۳,۱۲۵	۲۲,۵۴۳	حسابهای پرداختی تجاری و سایر حسابهای پرداختی
-	-	-	-	۵۱	قراردادهای تضمین مالی
در ۲۹ اسفند ۱۳۹۷					
۳۸,۱۰۳	۵۸,۶۷۹	۱۱,۵۷۵	۱۲,۱۹۷	۴,۰۶۱	تسهیلات مالی (غیر از اجاره)
۲,۸۹۱	۵,۳۷۰	۱,۷۹۰	۲,۵۰۶	۶۹۷	بدهی اجاره تأمین مالی
-	-	-	۲,۳۰۴	۹,۲۱۴	حسابهای پرداختی تجاری و سایر حسابهای پرداختی

صورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار

۴۴-۷- مدیریت ریسک نقدینگی

شرکت برای مدیریت ریسک نقدینگی، یک چارچوب ریسک نقدینگی مناسب برای مدیریت کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت تامین وجوه و الزامات مدیریت نقدینگی تعیین کرده است. شرکت ریسک نقدینگی را از طریق نگهداری اندوخته کافی و تسهیلات بانکی، از طریق نظارت مستمر بر جریان‌های نقدی پیش‌بینی شده و واقعی، و از طریق تطبیق مقاطع سررسید دارایی‌ها و بدهی‌های مالی، مدیریت می‌کند.

ریسک بازار

ریسکی است که به موجب آن ارزش منصفانه یا جریانهای نقد آتی حاصل از داراییهای مالی یا بدهیهای مالی واحد تجاری به دلیل تغییرهای رخ داده در قیمت‌های حاکم بر بازار دچار نوسان می شود. بسته به اینکه چه عاملی منجر به تغییر در ارزش منصفانه یا جریانهای نقد آتی شود، ریسک بازار از اجزای متفاوتی به شرح زیر تشکیل می شود:

- **ریسک واحد پولی:** ریسکی که به موجب آن تغییرات در نرخ تسعیر ارز منجر به ایجاد نوساناتی در جریانهای نقدی یا ارزش منصفانه شود؛
- **ریسک نرخ بهره:** تغییرات رخ داده در نرخهای بهره منجر به ایجاد نوسانات می شود؛
- **ریسک سایر قیمت‌ها:** تغییرات رخ داده در سایر قیمت‌های حاکم بر بازار مانند قیمت کالا، قیمت سهام و غیره، منجر به ایجاد نوسانات می شود.
- ✓ **نکته!** برای آنکه بتوان ریسکهای مرتبط با بازار را به نحو مناسب مشخص نمود، باید بتوان تجزیه و تحلیل‌های حساسیت را انجام داد. از این رو، ارائه این نوع ریسکها مستلزم صرف تلاش و کوشش فراوان است.

ریسک بازار – تحلیل حساسیت

به طور کلی، دو نوع تحلیل حساسیت وجود دارد که می توان یکی از آن دو را به اختیار و با توجه به شرایط واحد تجاری انتخاب نمود:

۱- تجزیه و تحلیل حساسیت پایه ای:

این نوع تحلیل بر اساس شبیه سازی تغییرات رخ داده در برخی متغیرهای مشخص (مانند نرخ بهره، نرخ تسعیر ارز و ...) انجام می-شود و نشان می دهد که سود، زیان و سرمایه چگونه ممکن است تحت تأثیر قرار گیرند.

۲- تجزیه و تحلیل ارزش در معرض ریسک:

این نوع تحلیل بر اساس وابستگی های موجود میان متغیرها انجام می شود؛ مانند ارتباطاتی که میان نرخهای بهره و نرخهای تسعیر ارز وجود دارد.

نمونه یادداشت ریسک بازار

- ریسک بازار نوعی ریسک است که به موجب آن ارزش منصفانه جریان‌های نقدی حاصل از ابزار مالی، به دلیل تغییرات رخ داده در قیمت‌های بازار، دچار نوسان می‌شود. ریسک بازار از سه نوع ریسک تشکیل می‌شود: نرخ‌هی تبدیل ارز (ریسک واحد پولی)، نرخ‌های بهره بازار (ریسک نرخ بهره) و قیمت‌های بازار (ریسک قیمت).
- ✓ نحوه ارزیابی و تعیین اجزای تشکیل‌دهنده ریسک بازار گروه، با توجه به خط‌مشی ریسک بازار گروه مشخص می‌شود. نحوه رعایت الزامات تعیین شده در این خط‌مشی مورد نظارت قرار می‌گیرد و کلیه موارد مواجهه با ریسک بازار و نقض قوانین و مقررات مربوطه به کمیته ریسک گروه گزارش می‌شود. خط‌مشی مورد نظر به صورت منظم و با هدف آگاهی از میزان اثربخشی آن و تغییرات در محیط ریسک مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- ✓ دستورالعمل‌های لازم در خصوص نحوه تخصیص دارایی و ساختار محدودیت‌های حاکم بر پرتفوی، با هدف کسب اطمینان از وجود دارایی‌های پشتوانه بدهی‌های مشخص بیمه‌گذاران و نگهداری دارایی‌ها جهت انتقال درآمد و سود به بیمه‌گذاران طبق انتظارات آنها، تدوین می‌شود.

نمونه یادداشت ریسک بازار – ادامه

□ ریسک بازار (ادامه):

- ✓ شاخص‌های تنوع توسط گروه و براساس نوع ابزار و منطقه جغرافیایی، با توجه به اینکه هنگام کاهش نرخ‌های بهره، گروه در معرض جوایز تضمین شده، اختیارهای نقدی و مقرری سالانه قرار می‌گیرد، مشخص می‌شود.
- ✓ کنترل‌های سخت‌گیرانه بر فعالیت‌های مصون‌سازی (به عنوان مثال، مشتقه‌های مالکانه تنها می‌توانند به منظور تسهیل نحوه مدیریت بر پرتفوی یا در راستای کاهش ریسک سرمایه‌گذاری نگهداری می‌شوند) اعمال می‌شود.

نمونه یادداشت ریسک بازار – ریسک واحد پولی

- ریسک واحد پولی نوعی ریسک است که به موجب آن ارزش منصفانه یا جریان‌های نقدی آتی حاصل از یک ابزار مالی به دلیل تغییرات در نرخ‌های تبدیل ارز، دچار نوسان می‌شود.
- معاملات اصلی گروه به واحد پولی ریال انجام می‌شود و میزان مواجهه آن با ریسک تبدیلات ارزی، عمدتاً مربوط به واحدهای پولی پوند بریتانیا و دلار آمریکا است.

۲۹ اسفند ۱۳۹۶		۲۹ اسفند ۱۳۹۵		نوع ارز	
تأثیر بر حقوق مالکانه هزار ریال	تأثیر بر سود قبل از مالیات هزار ریال	تأثیر بر حقوق مالکانه هزار ریال	تأثیر بر سود قبل از مالیات هزار ریال	تغییر در متغیرها هزار ریال	واحد پولی
۲۷۸	۳۶۴	۲۹۵	۳۷۸	+ ٪۱۰	پوند بریتانیا
۱۸۸	۲۴۷	۲۰۴	۲۶۴	+ ٪۱۰	دلار آمریکا
(۲۷۸)	(۳۶۴)	(۲۹۵)	(۳۷۸)	- ٪۱۰	پوند بریتانیا
(۱۸۸)	(۲۴۷)	(۲۰۴)	(۲۶۴)	- ٪۱۰	دلار آمریکا

صورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار

۴-۴۴- مدیریت ریسک ارز

شرکت، معاملات را به ارز انجام می‌دهد که در نتیجه، در معرض آسیب‌پذیری از نوسانات نرخ ارز قرار می‌گیرد. آسیب‌پذیری از نوسان نرخ ارز از طریق مدیریت می‌شود. مبالغ دفتری دارایی‌های پولی ارزی و بدهی‌های پولی ارزی شرکت در یادداشت ۴۵ ارائه شده است.

۱-۴-۴۴- تجزیه و تحلیل حساسیت ارزی

شرکت به طور عمده در معرض واحد پولی قرار دارد. جدول زیر جزئیات مربوط به حساسیت شرکت نسبت به ۱۰ درصد افزایش و کاهش ریال نسبت به ارزهای خارجی مربوطه را نشان می‌دهد. ۱۰ درصد نرخ حساسیت استفاده شده در زمان گزارشگری داخلی ریسک ارزی به مدیریت شرکت است و نشان‌دهنده ارزیابی مدیریت از احتمال معقول تغییر در نرخ‌های ارز است. تجزیه و تحلیل حساسیت تنها شامل اقلام پولی ارزی است و تسعیر آنها در پایان دوره به ازای ۱۰ درصد تغییر در نرخ‌های ارز تعدیل شده است. تجزیه و تحلیل حساسیت شامل وام‌های خارجی است. عدد مثبت ارائه شده در جدول ذیل نشان‌دهنده افزایش در سود یا حقوق مالکانه است که در آن، ریال، به میزان ۱۰ درصد در مقابل ارز مربوطه تقویت شده است. برای ۱۰ درصد تضعیف ریال در مقابل ارز مربوطه، یک اثر قابل‌مقایسه بر سود یا حقوق مالکانه وجود خواهد داشت، و مانده‌های زیر منفی خواهد شد.

اثر واحد پولی		اثر واحد پولی	
۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
.....
.....

سود یا زیان
حقوق مالکانه

به نظر مدیریت، تجزیه و تحلیل حساسیت نشان‌دهنده ریسک ذاتی ارز نیست زیرا آسیب‌پذیری در پایان سال متعکس‌کننده آسیب‌پذیری در طی سال نمی‌باشد. حساسیت گروه به نرخ‌های ارز در طول سال جاری عمدتاً به دلیل کاهش/افزایش یافته است.

نمونه یادداشت ریسک بازار – ریسک نرخ بهره

- ریسک نرخ بهره نوعی ریسک است که به موجب آن، ارزش منصفانه یا جریان‌های نقدی آتی حاصل از یک ابزار مالی، به دلیل تغییرات در نرخ‌های بهره بازار، با نوسان مواجه می‌شود.
- در جدول زیر تحلیلی از تغییرات منطقی و ممکن در متغیرهای کلیدی، با فرض ثابت بودن سایر متغیرها ارائه شده است که به موجب آن اثر ناشی از تغییرات بر سود قبل از مالیات و حقوق مالکانه ارائه شده است. میزان همبستگی میان متغیرها، نقشی قابل ملاحظه در مشخص نمودن اثر نهایی ناشی از ریسک نرخ بهره دارد، اما برای نشان دادن اثر ناشی از تغییرات صورت پذیرفته در متغیرها، تغییر متغیرها بر مبنایی جداگانه الزامی است. نکته قابل توجه آنکه تغییرات انجام شده در این متغیرها، از نوع تغییرات غیرخطی است.

نوع وام	تغییر در متغیرها میلیون ریال	۱۳۰۵ اسفند		۱۳۰۴ اسفند	
		تأثیر بر سود قبل از مالیات میلیون ریال	تأثیر بر حقوق مالکانه میلیون ریال	تأثیر بر سود قبل از مالیات میلیون ریال	تأثیر بر حقوق مالکانه میلیون ریال
وام با بهره پابست	-	(۲۱۱)	(۲۸۳)	(۱۸۹)	(۲۶۵)
وام با بهره متغیر یورو	+۱٪ معیار واحد	(۱۹۷)	(۲۴۸)	(۱۶۳)	(۲۴۵)
	-۱٪ معیار واحد	۱۹۷	۲۴۸	۱۵۵	۲۱۱
وام با بهره متغیر دلار	+۱٪ معیار واحد	(۱۲۵)	(۱۸۱)	(۱۴۷)	(۲۰۱)
	-۱٪ معیار واحد	۱۲۵	۱۸۱	۱۴۷	۲۰۱

ریسک قیمت ابزار مالکانه

- نوعی ریسک است که به موجب آن ارزش منصفانه یا جریان‌های نقدی آتی یک ابزار مالی به دلیل تغییرات در قیمت ابزار مالکانه (به جز تغییراتی که ناشی از ریسک نرخ بهره یا ریسک واحد پولی است)، دچار نوسان می‌شود.
- تغییرات در قیمت ابزار مالکانه می‌تواند ناشی از این عوامل باشد:
 - ✓ عوامل مختص به ابزار مالی مجزا یا ناشر ابزار مالی؛ یا
 - ✓ عوامل تأثیرگذار بر کلیه ابزارهای مالی مشابه که در بازار معامله می‌شود.

نمونه یادداشت ریسک قیمت ابزار مالکانه

- ریسک قیمت ابزار مالکانه گروه، به دارایی‌های مالی و بدهی‌های مالی مربوط می‌شود که ارزش آنها، به دلیل تغییرات در قیمت‌های بازار (عمدتاً مربوط به اوراق سرمایه‌گذاری که بابت کسب و کار مرتبط با واحد سرمایه‌گذاری نگهداری نشده است) دچار نوسان می‌شود.
- نحوه مدیریت ریسک قیمت طبق خط مشی تعیین شده برای گروه:
 - ✓ تعیین و نظارت بر اهداف و محدودیت‌های مشخص شده در خصوص سرمایه‌گذاری‌ها؛
 - ✓ نظارت بر طرح‌های متنوع‌سازی، محدودیت‌های سرمایه‌گذاری در کشورها، بخش‌ها و بازارهای مختلف؛ و
 - ✓ استفاده دقیق و برنامه‌ریزی شده از ابزارهای مالی مشتقه.
- در جدول بعد، **تحلیلی از تغییرات منطقی و ممکن در شاخص‌های بازار، با فرض ثابت بودن سایر متغیرها** ارائه شده است که به موجب آن، اثر ناشی از تغییرات بر سود قبل از مالیات (ناشی از تغییرات در ارزش منصفانه آن دسته از دارایی‌ها و بدهی‌های مالی که ارزش منصفانه آنها در صورت سود و زیان درج شده است) و حقوق مالکانه (که منعکس‌کننده تغییرات در ارزش منصفانه دارایی‌های مالی آماده برای فروش است) ارائه شده است.

نمونه یادداشت ریسک قیمت ابزار مالکانه – ادامه

۱۳۹۴ اسفند ۲۹

۱۳۹۵ اسفند ۲۹

تأثیر بر حقوق مالکانه م-ریال	تأثیر بر سود قبل از مالیات م-ریال	تأثیر بر حقوق مالکانه م-ریال	تأثیر بر سود قبل از مالیات م-ریال	تغییر در متغیرها	شاخص‌های بازار
۲۶۸	۳۵۱	۲۸۵	۳۷۴	+٪.۵	Euronext 100
۲۵۷	۳۳۹	۲۷۲	۳۵۲	+٪.۲۰	بورس تهران
(۲۲۹)	(۲۹۷)	(۲۴۲)	(۳۱۹)	-٪.۴	Euronext 100
(۲۱۳)	(۲۷۶)	(۲۲۰)	(۲۸۸)	-٪.۱۵	بورس تهران

صورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار

۵-۴۴- سایر ریسک‌های قیمت

شرکت در معرض ریسک‌های قیمت اوراق بهادار مالکانه (سهام) ناشی از سرمایه‌گذاری‌ها در اوراق بهادار مالکانه قرار دارد. برخی از سرمایه‌گذاری‌ها در اوراق بهادار مالکانه در شرکت به جای اهداف مبادله برای اهداف استراتژیک نگهداری می‌شود. شرکت به طور فعال این سرمایه‌گذاری‌ها را مبادله نمی‌کند. همچنین شرکت سایر سرمایه‌گذاری‌ها در اوراق بهادار مالکانه را برای اهداف مبادله نگهداری می‌کند.

۱-۵-۴۴- تجزیه و تحلیل حساسیت قیمت اوراق بهادار مالکانه

تجزیه و تحلیل حساسیت زیر بر اساس آسیب‌پذیری از ریسک‌های قیمت اوراق بهادار مالکانه در پایان سال تعیین شده‌اند. اگر قیمت‌های اوراق بهادار مالکانه ۵ درصد بالاتر/پایین‌تر باشد، سود برای سال منتهی به ۱۳X۲/۱۲/۲۹ معادل میلیون ریال افزایش/کاهش (۱۳X۱/۱۲/۲۹) معادل میلیون ریال افزایش/کاهش) ناشی از تغییرات در ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌های جاری سریع‌المعامله در اوراق بهادار مالکانه، خواهد داشت؛ و حساسیت شرکت نسبت به قیمت‌های اوراق بهادار مالکانه از سال قبل تغییر بااهمیتی نداشته است.

صورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار نمونه یادداشت سرمایه گذاری کوتاه مدت - ادامه

۲۴- سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت

۱۳×۱ میلیون ریال خالص	۱۳×۲ - میلیون ریال	
	خالص	بهای تمام شده کاهش ارزش
.....	۱-
.....	۱-
.....	-
.....	(.....)
.....	(.....)
.....	(.....)
.....	-
.....	(.....)

سرمایه‌گذاری‌های سریع‌العمله در بازار:
سهام شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس
سایر اوراق بهادار

سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکت‌ها
سرمایه‌گذاری در سایر اوراق بهادار
سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار
سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت بانکی

نصورت‌های مالی نمونه-سازمان بورس و اوراق بهادار نمونه یادداشت سرمایه گذاری بلند مدت - ادامه

۱۹- سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت

۱۳×۱		۱۳×۲	
مبلغ دفتری	مبلغ دفتری	کاهش ارزش انباشته	بهای تمام شده
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
.....	(.....)
.....	(.....)
.....	-
.....	(.....)

سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها
سرمایه‌گذاری در سایر اوراق بهادار
سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت بانکی

۱۹-۱- سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها به شرح زیر تفکیک می‌شود:

(مبالغ به میلیون ریال)

۱۳×۱		۱۳×۲		کاهش ارزش انباشته	بهای تمام شده	درصد سرمایه‌گذاری	تعداد سهام
ارزش بازار	مبلغ دفتری	ارزش بازار	مبلغ دفتری				
.....	(.....)
.....	-
.....	(.....)
-	-	(.....)
-	-	(.....)
-	-	(.....)
.....	(.....)

سرمایه‌گذاری‌های سریع‌المعامله
(بورسی و فرابورسی):

شرکت
شرکت

سایر شرکت‌ها:

شرکت
شرکت

یادداشت اختیاری صورتهای مالی در خصوص ارزش در معرض ریسک – ادامه

۴۰.۵. تجزیه و تحلیل ارزش در معرض ریسک

معیار ارزش در معرض ریسک، زیان بالقوه در سود قبل از مالیات را طی یک دوره نگهداری، در یک سطح اطمینان مشخصی برآورد می‌کند. روش ارزش در معرض ریسک به صورت یک رویکرد آماری مبتنی بر احتمال تعریف شده است که نوسانات بازار مانند تنوع بخشی ریسک از طریق شناسایی موقعیت‌های تهاتری و همبستگی بین محصولات و بازارها را به حساب می‌گیرد. ریسک‌ها می‌تواند به طور یکتواخت بین کلیه بازارها و محصولات اندازه‌گیری شوند، و اندازه‌های ریسک می‌تواند به منظور دستیابی به یک عدد ریسک واحد، تجمیع شوند. عدد ارزش در معرض ریسک به میزان ۹۹٪ در یک روز، نشان‌دهنده، این است که به احتمال ۹۹٪، زیان روزانه از ارزش در معرض ریسک گزارش شده بیشتر نمی‌شود.

روش ارزش در معرض ریسک بکار رفته در محاسبه اعداد ریسک روزانه شامل رویکردهای تاریخی واریانس-کوواریانس می‌باشد. علاوه بر این دو روش، شبیه‌سازی مونت کارلو برای پرتفوی‌های متنوعی بر مبنای ماهانه به منظور تعیین آسیب‌پذیری بالقوه آتی بکار می‌رود.

ارزش در معرض ریسک
تاریخی (۹۹٪- روزانه)
بر اساس نوع ریسک

سال منتهی به		حداکثر		حداقل		میانگین	
۲۰۱۵/۱۲/۳۱	۲۰۱۶/۱۲/۳۱	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۶
		هزار	هزار	هزار	هزار	هزار	هزار
هزار ریال	هزار ریال	ریال	هزار ریال	ریال	هزار ریال	هزار ریال	ریال
۱,۳۵۰	۹۸۰	۱,۶۰۰	۱,۲۰۰	۹۴۳	۵۴۶	۱,۳۴۰	۹۸۰
۵۵	۱۰۵	۹۵	۱۵۰	۴۵	۸۵	۶۰	۱۱۵
(۵۰)	(۵۵)	-	-	-	-	(۴۰)	(۴۵)
۱,۳۵۵	۱,۰۳۰					۱,۳۶۰	۱,۰۵۰

تسعیر ارز
نرخ بهره
تنوع بخشی
جمع آسیب‌پذیری ارزش در
معرض ریسک

نحوه نمایش افشاهای الزامی طبق 7 IFRS در صورتهای مالی

با توجه به الزامات 7 IFRS حجم انبوهی از اطلاعات مربوط به ابزارهای مالی باید توسط واحد تجاری افشا شود. به منظور مفیدبودن اطلاعات افشاشده برای استفاده کنندگان، رعایت این نکات هنگام ارائه اطلاعات الزامی است:

- **افشای اطلاعات با توجه به طبقه بندی های مختلف ابزارهای مالی:** طبقه بندی های ابزارهای مالی (مانند افشاهای مربوط به ریسک اعتباری یا افشاهای مربوط به ریسک نقدینگی) با دسته بندی های ابزارهای مالی تفاوت دارد. در اینجا واحد تجاری باید ابزارهای مالی را با توجه به نوع قضاوت خود به گونه ای در گروه های مشخص طبقه بندی کند که این طبقه بندی بتواند به بهترین نحو به استفاده کننده در کسب شناخت از واحد تجاری کمک کند.
- **افشای اطلاعات در یک مجموعه منسجم:** واحد تجاری می تواند اطلاعات افشاشده را در قالب یک مجموعه منسجم ارائه دهد، تا از این طریق بتوان با استناد به یک مورد افشا به موارد متعددی پاسخ داد.
- **ایجاد توازن مناسب میان میزان جزئیات افشاشده و اهمیت موضوع:** واحد تجاری باید از درج کلیه اطلاعات بااهمیت اطمینان یابد، اما نباید اطلاعات اضافی و بیش از حدی درباره اقلامی که اهمیت آنها به میزان اطلاعات افشاشده نیست افشا نماید.

نحوه نمایش افشاهای الزامی طبق 7 IFRS در صورتهای مالی – ادامه

- ۴۰.۱۱- اندازه گیری های ارزش منصفانه
- در این یادداشت اطلاعاتی درباره اینکه گروه چگونه ارزش های منصفانه دارایی های مالی و بدهی های مالی مختلف خود را تعیین می کند ارائه می شود.
- ۴۰.۱۱.۱- ارزش منصفانه دارایی های مالی و بدهی های مالی گروه که به طور متناوب به ارزش منصفانه اندازه گیری می شوند
- برخی از دارایی های مالی و بدهی های مالی گروه در پایان هر دوره گزارشگری به ارزش منصفانه اندازه گیری می شوند. در جدول زیر اطلاعاتی درباره چگونگی تعیین ارزش منصفانه این دارایی های مالی و بدهی های مالی (به طور خاص، تکنیک های ارزش گذاری و ورودی های مورد استفاده) ارائه می شود.

نحوه نمایش افشاهای الزامی طبق IFRS 7 در صورتهای مالی – ادامه

تکنیک‌های ارزش‌گذاری و داده‌های ورودی کلیدی	سلسله مراتب ارزش منصفانه	ارزش منصفانه در تاریخ		دارایی‌های مالی / بدهی‌های مالی
		۱۳۹۵/۱۲/۲۹	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	
قیمت‌های پیشنهادی خرید اعلام شده در بازار فعال	سطح ۱	اوراق بهادار مالکانه پذیرفته شده در بورس منطقه ک: • صنعت املاک و مستغلات - ۹۱۱٫۰۰۰ ریال؛ و • صنعت نفت و گاز - ۷۲۸٫۰۰۰ ریال	اوراق بهادار مالکانه پذیرفته شده در بورس منطقه ک: • صنعت املاک و مستغلات - ۹۱۱٫۰۰۰ ریال؛ و • صنعت نفت و گاز - ۶۲۸٫۰۰۰ ریال	۱) دارایی‌های مالی غیرمشتقه نگهداری شده برای مبادله (یادداشت ۲۳)
رویکرد در آمدی - در این رویکرد روش جریان نقدی تنزیل شده با هدف دستیابی به ارزش فعلی منافع اقتصادی آتی مورد انتظار که ناشی از مالکیت این واحدهای تجاری سرمایه پذیر است مورد استفاده قرار می‌گیرد.	سطح ۳	۲۰ درصد سرمایه‌گذاری در حقوق مالکانه شرکت ... فعال در زمینه پالایش و توزیع محصولات سوختی در منطقه الف - ۵٫۲۸۵٫۰۰۰ ریال	<ul style="list-style-type: none"> ۲۰ درصد سرمایه‌گذاری در حقوق مالکانه شرکت ... فعال در زمینه پالایش و توزیع محصولات سوختی در منطقه الف - ۵٫۳۵۹٫۰۰۰ ریال؛ و ۱۰ درصد سرمایه‌گذاری در حقوق مالکانه شرکت ... فعال در زمینه تولید کفش در منطقه الف - ۳۶۰٫۰۰۰ ریال 	۲) سرمایه‌گذاری‌ها در حقوق مالکانه غیربورسی (یادداشت ۲۲)
قیمت‌های پیشنهادی خرید اعلام شده در بازار فعال	سطح ۱	اوراق بهادار بدهی پذیرفته شده در بورس منطقه ک - صنعت انرژی - ۲٫۱۸۰٫۰۰۰ ریال	اوراق بهادار بدهی پذیرفته شده در بورس منطقه ک - صنعت انرژی - ۲٫۲۰۰٫۰۰۰ ریال	۳) اسناد تجاری قابل بازخرید پذیرفته شده در بورس

نحوه نمایش افشاهای الزامی طبق 7 IFRS در صورتهای مالی – ادامه

تکنیک‌های ارزش‌گذاری و داده‌های ورودی کلیدی	سلسله مراتب ارزش منصفانه	ارزش منصفانه در تاریخ		دارایی‌های مالی / بدهی‌های مالی
		۱۳۹۵/۱۲/۲۹	۱۳۹۶/۱۲/۲۹	
جریان نقدی تنزیل شده با نرخى که منعکس‌کننده نرخ استقراض جاری ناشر در پایان دوره گزارشگری است.	سطح ۲	-	بدهی‌ها - ۱۴,۹۷۵,۰۰۰ ریال	(۴) سهام ممتاز جمع‌شونده قابل بازخرید (یادداشت ۳۲)
جریان نقدی تنزیل شده. جریان‌های نقدی آتی برآوردشده بر مبنای نرخ‌های بهره آتی (از منحنی-های بازده قابل مشاهده در پایان دوره گزارشگری) و نرخ‌های بهره قرارداد تنزیل شده با نرخى که منعکس-کننده ریسک اعتباری طرف‌های مختلف قرارداد است.	سطح ۲	دارایی‌ها - ۱۷۷,۰۰۰ ریال	دارایی‌ها - ۲۸۴,۰۰۰ ریال؛ بدهی‌ها (اختصاص یافته برای مصون‌سازی) - ۵,۰۰۰ ریال؛ و بدهی‌ها (اختصاص نیافته برای مصون‌سازی) - ۵۱,۰۰۰ ریال	(۵) سوآپ‌های نرخ بهره (یادداشت‌های ۲۲ و ۳۴)
جریان نقدی تنزیل شده. جریان‌های نقدی آتی برآوردشده بر مبنای نرخ‌های تسعیر آتی (از نرخ‌های تسعیر آتی قابل مشاهده در پایان دوره گزارشگری) و نرخ‌های قرارداد آتی تنزیل شده با نرخى که منعکس‌کننده ریسک اعتباری طرف‌های مختلف قرارداد است.	سطح ۲	دارایی‌ها - ۳۲۰,۰۰۰ ریال	دارایی‌ها - ۳۲۴,۰۰۰ ریال؛ و بدهی‌ها - ۸۷,۰۰۰ ریال	(۶) قراردادهای آتی ارزی (یادداشت‌های ۲۲ و ۳۴)